

no mums palihdsibas negaida, tomehr sinadami, ka wi-
neem gruhri slahjos, waj nu naw muhsu swchts usde-
wumš, pascheem no laba prahtra wineem steigtees po-
lighgå, jo ko wini strahdå, to wini strahdå preefsch mums,
ko wini zeesch, to zeesch preefsch mums, preefsch favos
tautos. — Kas ir tauta bes mahziteem wihereem? — Jo
waial mums mahzitu wiheru, jo drisks eenems muhsu
tauta zeenigaku stahwolli zitu tautu starpa un jo drisks
mehs fasneegsim gaifmu, kas apspihd tagad zitas tautas.
Muhsu studenti ir muhsu tautas dahrgafä rota, ir tau-
tas kareiwi, kuru usbewums bus preefsch tautas zihni-
tees, to west pee gaifmas, slawas un goda; tapehz ne-
atstahsim winus weenus, busim wineem pateizigi un
fneeqsim wineem valihdsigu rotu.

Beidsot gribu peeminet, ka es suhdsu no tautas palihdsibū newis preefsch Maſkawas studenteem ween, bet wiſpahrigi preefsch Latweeschu studenteem. Kā domajans, tad gan ſtarv Sw. Peterburgas un Terbatas studenteem tapat bus dauds to, kureem tautas peepalihdsiba nepeeezeefchami wajadſiga, kā ſtarv Maſkawneelieem, taphz tad ik weens laba darba daritais lai pats no. spreesch fowai dahwoninai zelu, uſ kureni tai jatef.

Maflawā. seemas mehneſi. Behrlons.

Par eedomato Uteru peeminekli.

(No semju Latweescheem.)

Jau no s̄chahs waſaras muhſu Wahzu puſe domas iſteiktaſ, ka Luteram buſu zelams peeminelliš (400 gadu atminaī) ir te Baltijā. Bet Lutweeschu laikraſti, ſewiſchi „Balt. Wehſtneſſ un Semlopiš“ iſtin ſlaibri peerahdija, ka Luteram peeminelliš now zelams te Baltijā. Un ka nu wehl ſchaf laikā, tā ſakot, peeminekla weetā, eestahjabs labdarigais eestahdijums (Lutera kapitala dibinaſhana un folafſchana preefſch luteranu draudzem wiſā Kreewijā), finamai Lutera 400 gadu atminaī, tad pirmejās eedomas apkluſa. Bet tagad dſirbam, leeta eſot pateeſ ſemita darbā un muhſu Wahzu laikraſti ſirſnigi ween to ſemmas weizinat un aifſtahwet. Eſot nospreeſis teefſchom peemineſli zelt un uſaizinat wiſuš Baltijas Luternus, tāi peedalitoſ pēc peeminekla zelſchanaſ ar ſowahm

dahwanahm u. t. t. Saprotaim, ka siamais usaig-
nojums nahkē un oisnemē ari muhs Latweeschu litera-
nus. (Ari Igaukus.) Weena dalo Latweeschu gan
sinohs schat peeminella leetā paschi no sewis pareisi is-
turetees, lai vor scho leetu runatu wāj nē. Yet iomehr
bus ari kahda data, los paschi no sewis nesinahs wis
leetu optiert un noßwehrt. — Thvaßdi las sakamē no
semju Latweescheem un tadehk̄ loi runajam kahdu wahrdu
vor scho misu sche sawōs laikrafftōs, las wairak is-
plattit pee munē semēs"). Un loi leetu labak sapra-
sum, tad ihsumā vor peeminelkeem wifvahrigi.

Kokeem paleek zelms, almineem weeta un zilwekeem atminaa. Ikdeenisalo zilwelk sun gan wifleetä pulka) atmina paleek tilai sawa paschu dsimta, starp saweem radeem un drougeem. Tapat scho almina, pat ta'i ma-saka oprinkitsi budama, isdseest jo drihs ween un faktihtihds ar wiia weenkahrsho koka frustu, ar wiia ween kahrsho lapa kapinu. Turpreti daschi zilwei sawos dsihwes zihniads, sawos darbds, sawos atradumads, is-fschiras un pazelas jo augsti vahr tubkioscheem ziteem. Wiia jaur saweem darbeem tad ari top sinami plaschak, un daschi pot wispahri pasaulei. Un jo nu kahds darbs, kahds zihniash wispahrigaks, kahds atradumus pastahwigaks, jo paschu scho daritaju, paschu atradeju mahridi top neween wispabrigi, bet ari nemiristi, eedami lihds saweem darbeem, sawa daritaja wahrdam, ka ehna gahjejam. Atsibdamai tahdus leelus darbus un atradumus, kas zitu zilwelk, pat misas pasaules laba dariti, tad zilwei ari paschus daritojus pateizigi goda un wiia atminai zel lobdarigus eestah-dijumus un redsainus peeminekkus jeb monumen-tus. — Tad wehl peeminkas sihmes zel ari kahdu leela pasaules atgadijuunu atminai, hposchi kaxa zihniuu meetas un eewehrojameem tautu un walstju laikmeteem (ka Kreewija zehla peeminekli 1862. gada, Nowgorod, var atminu, kad Kreewu walsts bij pasichwejuse 1000 gadus; jo Kreewu walsts dibingata 862. gada, Nowgorod no Muhrifa).

Sawà buschanâ jeb noluholos un panahkumos schee
rahdi atminalas labdarigee eestahdijumi no peeminefleem
jeb monumenteem wisadâ sinâ un kotti isschliras weens
no oreem. Labdarigee eestahdijumi ir un paleek dñshwi
strahdneeki, kas strahdâ zilweku labflahsjibas labod jo
projom, — lihdfigi teem „ustizigeem kalpeem“ ewange-
liumâ, kas forus „Kunga podus“ (sawu sadahwinato
kapitalu) leek us angkleem, pelnidami ar „to zius podus.“
Tapat ka tas no numis nupat labdarigeeem noluheem
famestaais „Ateria kapitals“, ja ween to pareisi wadihs
un taisni isdolibs, bus alasch dñshws va strahdigs zil-
weku labflahsjibas deht. Turpretti peeminekki jeb monu-
menti ir un paleek muhisham mehmi un nela nedari-
dami, atsfaitot to, ko tee warbut daschfahrt paspehj pee
faweeem opskatitajeem, mahfsas un dailes sinâ. Bitadi
tur eeliktais kapitals lihdfigs tam „semê aprastam po-
dam“ ewangeliumâ.

Ötrfahrt, tahdi sinamee labdaribas eestahdijumi ir alasj wispahrigi un plaschi, täpat sa muhsu „Lutera kapitala“ eestahdijumis, isplefhas pahr wisu kreewu walsti, libdsigi plaschi slazinadamshm padebesim. Turpretti peeminekki ir tikai weenäs weetinas sühme un sneedas jeb isplefhas tikai til tahlu, zik tahlu wina faredsama.

Treßfahrt minetee lobbaribas eestohdijumi (dibinati
kahda atgadijuma, kahda darba, wahrda atmixai u. t. f.)
ir un war but ari tahdās semēs pee tahdahn tautahm,
fur tas atgadijumē un darbs now nemas notizis, fur

vat fa paglabatee micron yihschli bod ihsto kaya no-
sibmi kavom. Tur waretu zelt woj desün kahdu kaya
peemina, bet ja ta nebus zelta wirs tahs weetas, tur
paglabatš tas, fa truhdeem schi atmina zelta, wina ne-
bus nesohda kaya atmina neweenam, bet ik satris tu-
rehs te par neprahsibu, un peeminas sihmes deht ween
newrens nefutihš te nelo no ta, kas juhtoms pee aif-
gahjuschu truhdeem. Ta tas butu runajot wispahrigi
par peeminesku buschanu.

Tas pats nu wifadā sinā sakams par Luteru un wina
alshschanas jeb peeminas shmem. Lutera reformazijas
darbi un zīhnini veedei sawā sinā ari vee leelsakeem un wif-
pahrigem darbeem kristīgā pasaule. Lutera wahrdā
skana un aimixa it sinama un godata jo plafchi; ir
pastahwejuse gadu šūtēnus un pastahwehs wehl jo
projam. Bet peeminekļus Luteram ir zehlūtchi, ari
alash tilai tais weetōs, kur Luters dīmīs, kur strahda-
jīs, kur parahdijis sawōs zīhnīnōs leela ko wihestību,
lō: Wittenbergā, Wormse u. t. t. Turpreti labdarīgee
ceļohdijumi, kas dibinati Lutera wahrdā aiminai, tee
isplesħas pa semju semem, kur ween wina un wina
mahzibū zeenitāji otrobas.

Tä tad no wisa, loi nemam leetu no kuraas puus
ween gribam, itin skaidri redsam, ka Luteram pee-
minekliis naw zetaks te Baltijā. Te Baltijā naw
ne pehdas platumā tahdas weetas jeb semes Lutera pee-
mineklum, us kabdahm weetahm mehds zelt peemineklus.

— Bet waj tad nu muhsu Wahzi nesna ta wisa? Wini sina gan. Un mehs Latweeschi, saprotams, bes lahdas prosifchanas, bes lahdas apdomaschanahs, nepeedalijimees neweens pats pec eedomata. Lutera peeminekta zelschanas. Nepeedalijimees neween tadehk, fa tas butu pret wisu lihdschinigo lahtibu, fa to augschä, wispaabrigi runajot, redsejahn. Lutera strahdaja un zihniyahs tilai tizibas sinä, karo-dams pret nowezojuscho tumfibas laiku.

Otrfahrt, ja or nu eedomatä Lutera peeminekla zelschana buru poteefi weetä un skaidrä luteriskä garä, ir tad mehs, Latweeschi, saku turiba wehl tik wahja un truhkumu pilna, newaram ne domas eedomat no peemineklu zelschanas. Mehs, kas gadu no gada esam freeguschi sawas „habaga atraiknes artewas“ schahdai tohdai zitu wajadisbai: gan paganu, gan Schibdu labä; gan Wolgas kolonistu Wahzeem, gan dascheem ziteem Wahzeem u. t. t., bet muhku deht nezel neweens ne pirkua augschä. Un tomchr muhku paschu wajadisbaä stahw zita pehz zitas aij durwin, skaudsinadamas, lai atbildam, bet mehs nespeljam! Un tad schajä, tä sakot, tik tumschä okä, dotu kahds Latweetis jel puš tapeikas!? — Eedomato peeminekli, ka därdamas, gribot zell Rigä. Ja, Rigä, sur Latweeshu eedishwotaju behrinneem pilsehta now apghadojuufe neweenas Latweeshu skolas, tur Latweeshu behrniari wehl schodeen par eedomatä peeminekla weetu staigä, ubagodomi sawas skolas wajadisbaä, (eedomä tiks Waltera skolu), tur wini grib zelt peeminekli, tur teem ir weeta peemineklim! Un wojet waretu but kahda Latweeshu skols, kas schö bes fahpem usskatitu un ne wehl peedalitese eedomatä peeminekla zelschanai!? Lai Deewë Rungs farg'!

Tà tad, zeenijamee Latweeschi! pilfehtneeki, kà sem-neeki, mahziti waj nemahziti, -mehs wiñi, kà weens weenigs wihrs, valifsim sawá puñé, stahwedami tahlu jo tahlu, wiñadà sñá, no eedomata peeminekla zefchanas. Lai wini zel sawu eedomato peeminekli (ja tà war but). Lai swin atslahfchanas fwehikus, dseedadami (kà „Rig. Ztga“ nefen sawu puñi fairinaja ar to) „Ein feste Burg ist unser Gott“; bet mehs valifsim no wiñi ta atstatu nost. Un tomehr mums valisks „Deewòs Kungs ir muhsu stipra pils“ ir jo projam, bes wiñi sha eedomata peeminekla.

R. Widsemneefs.

Dashadas finas.

Die eckshesmes.

No Wolers pagasta (Dinamindes draudzē). Sweht-deen, 2. oktobrī tika ūhe jaunā pagasta skola eeswehiti no mahz. Stolla sga, pee sam weetigais dseedataju koris dseedaja dasħas tħebħalfigas gorigas dseesmas. Mah-zitajis Stolla kgs issfazija pateizibu tirgotajam Thahl-heima fgm, kas dawwinajis 200 rubl. skolas zelschanai, 50 rubl. ikgadigas ismakkas skolotajom, semi preeskħ skolas mahjas weetas, un ta' ap 25 kw. ofu dahrsa semes par briħu, tik ilgi, kamehr winaa peederumā busħot Wolermišha. — Pagasta preeskħneeziba bij nospreeduse pehz skolas eeswehiti schanas isriħkot masu papreeza schanas preeskħ tahdeem, kas wehl scha's „għej-żigas paċċaulej“ preekħos miht, us fo winaa bij nolikse 50 rubl. islestat preeskħ pozzeña schanas un eeluhgt zaur ihpa schahm eelub għaż-żejt tħad lu pagasta lozel-kus un dasħus kaiminus, no kureem waretu żeret, ka-lee samakka nolikto naudu, par fo wni dabutu niss-schanno, warbut alabbi għidu, un waretu drukxin vavree-

^{*)} Эдис Вильямс называет это „Bassam“.

zoleed. Vahreis eenahkums buru skolotajom par labu. Bet mahzitais St. lgs. dabujis jnut par schabdu nomu, us to zeetako aisleedia, eluhgtschanas issahit, un libds ar to ari papreeza schanash, ka neveelshajig preefsch skolas nama. Zaur schabdu aisleegschanan skolotajis nedabuja pee sawahn nabadfigajahm eenahschananym (100 rubl. noteilas alga) ne grafsha klah. Preelsch eeswehtschanas deenash nolikte 50 rubli gan skola, ka ari ahrpus skolas*) tika isleetati, pa leelakai hakai reibina-dameem dsehreeneem, ta ka dasch laba, las dslaki glahje eeskajahs, taifija ne masaku trofni, ka mehds but frogä, pagehredams. Lai „isgahdajot scham ori danzofschana“ un kahdu duzi hairisch-alus; daschus nahzahs pat geuhje apmeerinat. Un kusch gan labprahst par weli negrib „eemest?“ Laba dala bij atnahuse, pee Woleru pagasta nepeederigu lautinu, „skolu eedsert“. Ta tad mahzitaja lgs sawa mehla, tllibas sna, nepawisam nepanahza. Pagastam wajadseja, pehj manahm domahm, kahdu pust no teem 50 rubleem atwehlet, beeschi ween truhkumu zeessdamam skolotajom. Tad schim ar butu labaka dub-scha ar masinajeem nodarbotees; jo ar to ween wehl duhschans newar skolotajis „uspravit“, ka jaakausas kahdas mihkas mahtes sprediki, kahdi sche reisu reisahm skolotajom jadsid par to, ka wnaas mihlo dehlinu spredis ruhpigaki pashcha laba usdotas mahzitas eegamet.

Nahhurgs.

Is Tinuscheem. „Balt. Semkopja“ nr. 47 tohds sem 3. burta maskas fleypdomees sawa korespondenzija „no Tinuscheem“ rafsta, ka scheitan efot pashwaldiba libds schim prelikumigi kopta, likumi aplam saprosti, ka pagasta wezakajs weetneelu pulsam peenahlosch godu pefawinoes un likumds noteitos preefschrafsus par magastas pahrvaldishanu ne pawisam ne-efot eewehrojis. — Lai man butu atkauts, wisu to apskaitit ir no otras puses, redsefim, ka tad ta leeta isftatas.

Kad atflatamees us notejeuscheem gadeem, kamehr jaunee pagasta likumi eewesti un par vog. wezakao mums ir zeen. Strauch lgs, tad redsam, ka Tinuscheeki miligus folus us preefschu spehruschi, ta tllibas, ka manias sna. Par to mums japatizas sawom vog. wezakajom. Muhfu pag. wezakajs ari godam ispildisjis sawu genuo amatu, las tam tizis pefchirkis, pehj teem likumeem, kuri 1866. g. isdoti preefsch Baltijas gubernahm. Ar pilnu spehku usturedams droshibu un kahribu zaur sawu personu un amatu wnsch snajis pee pagasta laudim usturet zeenischanas juhsmas pret waldibu, zaur ko wnsch ari warejis vilneesigi sawam vog. preefsch stahdites, ka Waldibas weetneek, ka ari it gaischi leezina wira, no Augstas Waldibas dahwinatas goda shimes. Un neween schim sna wnsch strahdajis ka tahds, kam fids un smadnes, wira ari tos gods, skoittees pee teem, las lepni pazelta taubas krogä sibles schuhdinajuschi, — — teem talka gahjis, las no mums senal aislegtä kulturas kopa seodus pluhkuschi. — Wia wira amata darbi, ka las protokols rdsams, tezejuschi pehj weeti-geem pastahwoscheem likumeem, ta ka latrreis usraugu teesa, rewsdedamo, tos atraduse likumiga kahribu. Tä-pal ari weetneek pulkam tizis peenahlosch gods vilneesigi dahwinats. Za no 3. shmete magastas grahmata no 1879. g. tadehk netapa wesa, ka tos zaur gubernatora usdewumu no usraugu teesa tapa pawehlets. Tahdas nu ir tahs „prelikumiba.“

Beidot pefshinejam, ka pret schim korespondentu tapa vrahwa esneegto peenahlosch weetd. Jou schabdu pashch domu beedri bija suhdjuschi, bet, ka par semi protams, panahkums bija — pascheem fods.

Mehs nesinam, ka sche goda wihri warejuschi aif-mirst, ka magastas nawa likumds noteitta laikä pahrmehrota tapuse, kad weens no scheem goda wihreem pat toni deenä ismehroja kandamees ar uhdni pildito magastas grahwi. — Martinsons.

Is Nabas pagasta (Limbashu drauds). Bus gadi 5 waj 6 atpaka, ka sche, R. muishchä, dibinajahm „semkopibas beedribu“ ar muishchä pahrvalditaja fekmigu peepalihdsbu. — Deemschel, ari muhsu beedribai bija tahds pat liktens nolemits, ka gandrihs wihshim Widse-mes semkopibas beedribahm, ja ne peedsim, tad tulia pehj peedsimshanas tilk eeneestai „kroga wifistabä.“ — „Ko?“ Juhs, zeen. lositaji, jautaseet. „Waj tas kahds nelabums, krogä peedsum? Waj wehl neutrodas nerigakas weetas preefsch peedsimshanas? — Smehti rafsi leezina, ka pats Pessitajs peedsimis lopu kahds un tomehr, waj now dewis wahrdös un dorbdös mums til labas preefschshimes, ka pat tee labakee no mums, ka dehwejas par augstidismuscheem, wira ne tuwumä ne-teel?“ — Pateest. Jums taifinba. Bet ta ir to waina, ka mehds warbut ja wahrdös, bet ne muhscham darbä, nespehsum wira ne tuwumä ne-teel? —

*) Kur „smalkace“ weetj eebaudja starp labem usforschante ar glabsti wira. Tiki skolotajis nellsa usatzinat, ka jan sevats radijums, nemt valiba pefch weetj us glabsti wira: jo tam pefch tiki ar gruhtajem publissem, bet kapehj pehj wehl to usatzinat par dalbneek pefch „smalkace“?

alodamees, nezelös nosithiam. Nu uskloujeet, ka mums gahja. Par primo beedribas preefschneelu cezhlabu, zaur oklamaziju, bishuscho Nabas muishchä pahrvaldineelu R. lgu — pehj bsimuma Latweeti. Schis wihrs bis — la jan gandrihs wihi muishchä pahrvalditaji (muishchung) un arendatori — puulibds pahrvahots — bet tomehr muhsu waloda un zitadi wihsadi deesgan isweizigs, ka saprata labu pulzmu beedru (pahraf par 50) pulzinal. Ari ziti preefschneesibas lozelli bis derigi — isremot warbut weenu, par kafeeri cezelto — kahdu bishuscho Limbasch ahdgehreiso meistar, Krolli, kuru dasch ee-nihda, tadehk ka wihsch davidsreis pret Latweescheem naidigi isturejies. Aystiprinatu skotutu munus nebyjo, — mehds dshwojahn, ka kahdis mehds fazit — bei pases. Bet tamdehk atkal wihsahm deesgan manigi, pashch eefah-kumä par libdsbeedrem eeguht kahduc augstakus wihrs. ta: weetj muishchä ihvalineelu (son Siversu), draudies teefnesi (Baldina lgu) un wehl daschju zitu. Tad tad gahja wihs labi. Bairakskolotee beedri gabdoja par preefschneemeem (kuru tores eefahkumä bis deesgan) un krodssteeks par alu (lahee laiki tores oklahwa schi dseri par pilnam). Daschus, ar schi Patrimpa dahwanu eefiluschi, dsirdeja gan paklusam frereshot, ka preefsch-neumi par kartuselu stahdisehanu laikam tamdehk beeschi noteekor, ka muishchä efot spiro dedsinaiwe. Bet beedribas dshwo netika zaur to trouzeta. Muishchä polizjai jau bij wira, schos nosuhit apalschitabä, kurnas brihwiba katra sna atkauta. — Jurgobs 1880. goda isstohjabs R. lgs is sawa deenasta. Gadi polika eenehnumos wohjaki. Preesschneumi sahka mosinatees un beedri — — atrautes. Butu aplami, beedribas muishchäneem weenam ween truhkumom uskout, bet tomehr jasaka, ka leelakais ir vijsi un paleek, ne R. lga nedirunu truhkums par kartuselu stahdisehanu, bet naudas truhkums, kusch rentneekam neatwehli isdarit neween nefahdu mehginajumus, bet ari ne glahsi alus eedsert. Pehj tam, kad semneeku beedri gandrihs wihi isstohjabs, sna atlituschee beedri leelako wehribu us weesigeem (hebdontschu) wakarem, pee kureem pat tuwds Limbasch pilfehitas jaunee laudis (abejada dshumma) nojgi nehma dasibu. Bet neween kahdi isrihkojumi notika, daschju reis ari spehlesa teatri, un 1882. g. sahku isrihkojona bajoru, kahdai noihchlojami nabaga otralnei (un wnaas 3 waj 4 behnem) par labu, — kuras wihs bis zaur muishchäneem nejauhku nahwi. Basara isrikotasi bis kahdi 4 jauni zilwei, weenu isremot, wihi muishchä pahrvalditaji. Til janoschel, ka kahdi no scheem ar ssaidru eenehnumu, kuru pahraf par 100 rubl. turejo, bihaa islaidsches lapas. Tagad dsird, ka weens no dalibneekem, ka turigakais no wihreem, sche tuwumä dshwodams, newaredams atgaintees no seewinas scheh-labahm un zitu pahrmetumeem, efot mafajis; bet nesinu waj tik kahdu daku, waj wisu sumu. No ta laikam libds schim ir tik weens teatris un diwi weesigi makari isrikot. Juhs brihnifatees, ka war beedribas (— ka tagad no pretineekem teek wifadi peltas) — bes statuteem sepolzes isrikot un pat wehl basaru? Us to waru tik aibildet, ka biletas bij ar muishchä polizjäsh wahrdu sktempeletas un laikam wira ari par wisu bus atbilda, ka notizis. Dsird, ka efot atkauhanu preefsch basara isrihkojuna tapat ar wahrdeem dewis kahds bishuscho Walmeeras brugu teesas adjunkt, A. son Kloots. Redseet,zik tahti mehds tikuksi ar semkopibu sahldami. Wehl japeemin, ka R. muishchä krodsneek, Petersons, jau ilgams ir tizis cezelto par kafeera lgu, — un schogad, daschadu nopolnu dehl, par muishchä pahrvalditaju.

No Harijas appabala rafsta „Virulanei“, ka tur ar naudas laisschanu preefsch „Vultra Capitola“ neisde-wees ta, ka scha kapitala krabjeji wehlejuschees. Pehr-minderi leeguschees eet naudu lasti un tad tas bishis jadara pagasta witscheem un skolotajem. Daschi dewi-schi gon pa 5 kapeikohm, bet daidji atbildejuschi fmeedamees: „Woj tad Vinters atskahjis tik leelus paradus, ka minus tee ja-asimaks?“ — Draudsem tur jadodot inahzitajem ruds, meschi, ausas, feens, lini, mistas un daschadas zitas nodoshanas. Teem faimneeseem, us suu siinem senaki stahwejuje kabda“ eedshwotoju buhdina, un kura mahzitaju grahmata eerafsita par sem-neelu mahju, jamassajot schihs nodoshanas diwahrtigi; aibildinafchanahs, ka tahdas buhdas jau isnihznatas un ka mahju pirzeju kontraktos nestahwot tahdi diwahrtigi mesli, nelihdosot. —

Politikas pahrsfats.

Riga, 12. decembri 1883.

Nefen atpaka dabuja Franzuschi snaas, ka minus wihsai isbeedeja. Tika wehstis, ka Kinas galvos pil-sefta iszehlees pil dumpis, pee kom kora partija dabu-juse wirsroku. Gandrihs tai pashch laikä snaosa, ka Anamas tehnikach, kas bis Franzuschi draugs un stah-weja sem Franzijas aibildnibus, efot noveigis ar waras nahwi. Pirmais wehstijums pehj israhdiyahs par nepa-teefu; otrais teek no Kochinkinos gubernatora apleezinats par patesu. Franzusdu ziwil-komisara weetneeks gan neusturot nefahdu draudsbu ar jauno waldibu un vat to neatsihstot par pilnigu, bet tomehr nefahdu taikaku nemeeru ne-efot un ari Franzijas suhtneebi nedrau-dot nefahdu breefmas. Taikak biis dsirdams, ka Franzija ar 6000 leelu spehku, pawaditu no leelgabalu lai-wahm, taifotees ienemt Sontajas pilsehtu; tureenes eenaideeku spehku pastahwot no 20 tubst. wihsreem. Val gan no Kinas waldibas daschju reis jau isslaidsrots, ka mina Sontajos eenemshanan bushot uskattit par kora usfahschhanu pret Kina, tomehr, ka no jaunakahm snaahm redsams, Franzuschi naw wihs lahwuschi fabai-ditees, bet usbrukuschi Sontajai un to eenehmuksi. Zik leels minu saudejums pee tam — naw wehl taifni no-fakams, tadehk ka skaitki par kritisheem weeni or otreem nebut nefaaskan. Wipphrigi domajams, ka us Franzuschi puses nebus dauds kritischi. Ka tagad leekas, tad Kineeschi no schi, preefsch Franzuscheem laimiga, sola deesgan eebaiditi, un nu sahku isrikot un mihstoku walodu. Nu markis Tsengs lizis preefsch, lai Franzuschi nemot Sontaju, Balningu nemshot Kina, un Tonkinas walara un seemela data lai paleekot neutrala. Taikak Kina atfazishotes no sawahn teekbahm us Anamu. Schim brihscham zeribas wairojuschihs, ka laikam wira schi Kida nobeigsees bes leelakas osins isleeshanas. — Wahzu fronta prinjis schinis deenä usuras Romä. Turp nobraujis wnsch apmelleja pahwestu. Wahzu fronta prinjis tizis wests Watikana pil pa dauds trepem un sahlem, un tilai tad, kad wnsch eegahjis pahwesta kabineta, pahwestis pazhelees un tam gahjis preti libds kabineta durwim. Pehj tam, kad abi kahdu laizianu isrunaschhees, pahwestis sawu weesu atkal aifwadijus libds kabineta durwim. Wahzu prinjis preti apzemot mina dshwost, pahwestis turejis apafsch sawa goda; no wisa redsams, ka pahwestis turejies ka kahds augstaks pret semaku, ka to nahjis apzemot. Zik dauds reis Bis-marcks nekkwa apleezinojis, ka tas ne-efschot us Kanosu, un tagad tas tomehr, ja ne taifni, tad taikaku aplinkus nogahjis us Kanosu, jo ka sinams, wihs schis zelojums ir notizis pehj Bismarcka politikas. Pee taik pashch reisah Wahzu fronta prinjis apzeemojis ari Italijas Leh-nau un drisks laikä nobraukschot turpu ari Austrijas kaisars. Zaur schi fadraudssehanos mina us ilgoku laiku nodibinat meeru Eiropä. Nav sen atpaka, kad Austrijas par Wahziju runojot, mehds laelites, ka tur eefschligi sahribu un fadshwe efot dauds labaka, jo scheem ne-efot nefahdu fozialistu, bet pehj jaunakahm snaahm redsams, ka minu leeliba pasikuse kouna. Peh-dejä laikä notiukuschi Wihns daschadas nefahritbas no seegums. Jeldersdorse, Wihns preefsch pilsehtä, bija strahdneeku sapulze, ka nobeidsahs itin meerigi. Kahds minas ishesatajus tur bij zehlis preefsch garala rund par senaku un schi laiku proletariatu (nabaga strahdnee-keem). Sapulzi nobeidsot tas lopu ar slahbijuschi polizjäsh eerehdni dewees us mahjabm. Netahlu pagah-juscheem norihbeja schahweens, polizjäsh eerehdni, nah-wigi ewainois, nolrita gor semi; minu eeneufschu tu-wakla namä, tur tas pehj kahdahm minutem nomiris. Diwahrtmit wihs, kui padomati par wainigeem, gan apzeekinali, bet ja libdzinatojai pashchi neusdos wainigo, lad polizjäsh, kaut gan ta issfolijuse 1000 gulshu flep-lowu usrahdijsam, tomebr nahfsees geuhki, wainigo usdabut. — Spanija, ka leekas, ahtreem soleem ween sagatalavojs us eefschligeem nemereem un dumpi. Ne-war sinat, waj jan maj mehneschi pehj jouna gada ne-

Is Meshotnes. 18. novembrī pehj pusdeenas, aibdegabs Rusku faimneeka rija. Uguni, pehj wairok sundu geuhtheem publikeem, isdewahs ardschst. Nav sunams, no kam ugns zehlees; bet gandrihs butu domajams us schabda atgadisuma, kahds minetä mohja schi-wahs jau notizis. Un tas bij ta: Kahda karstā julija deenä, lopus pusdeena laidara eedsenot, kahdis preefsch laidara preefsch degt. Pehj kahvones istekuma ugns pamanita, tikkis ka aitas pahrgahuschihs pahri par mineto weetu. Butu domajams, ka fehrkozini, karstā soulē iskaltvshds mehds, no aitu smalkeem nadineem mihditi, eedeguschees. Laudim, kas pee lopu eedshshanas bishuschi toreis, gan isdeweies, patlabon eedegdamos uguni, apdsehst. — is.

Is Meshotnes. 18. novembrī pehj pusdeenas, aibdegabs Rusku faimneeka rija. Uguni, pehj wairok sundu geuhtheem publikeem, isdewahs ardschst. Nav sunams, no kam ugns zehlees; bet gandrihs butu domajams us schabda atgadisuma, kahds minetä mohja schi-wahs jau notizis. Un tas bij ta: Kahda karstā julija deenä, lopus pusdeena laidara eedsenot, kahdis preefsch laidara preefsch degt. Pehj kahvones istekuma ugns pamanita, tikkis ka aitas pahrgahuschihs pahri par mineto weetu. Butu domajams, ka fehrkozini, karstā soulē iskaltvshds mehds, no aitu smalkeem nadineem mihditi, eedeguschees. Laudim, kas pee lopu eedshshanas bishuschi toreis, gan isdeweies, patlabon eedegdamos uguni, apdsehst.

Tapat ari rija, kas lineem pefcherta, ugns pamanita ferä, it nejauhku nessnamä wihs. Schabda neis-protama eedegshanas, leek domat, ka gan zitadi ugns newareja rastees, ka no fehrkozineem. — Dauds pateizi-bas issakam muhsu zeen, muishchä walbei, ka famu kreetno ugns-dshschamo sprizi mums nelaimes brihschds neleeds, bet labrahtigi pefchreem. Butu ar it labi un jo teizam, kad gri pagastam schabdu jo teizamu rihihi netruhltu. — Nakti starp 30. un 31. oktobri no-deda Gravendales Smiltneeku faimneeka rija. Ari nesinams, no kam ugns zehlees.

Hermanis.

